Maandag 4 December 1944.

DAGBLAD

61ste Jaargang No. 4376

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Papandreou handhaaft zich met de wapenen.

21 Doden bij EAM-betoging in Athene, Tolbukin nadert het Balatonmeer.

UITBARSTING IN ATHENE.

door

Stephen Barber.

De Politie heeft het vuur geopend op linkse betogers op het Constitutie-Plein.

Op zijn minst een dozijn personen werden gedood en vele vrouwen en kinderen. Terwijl ik dit schrijf hoopt de menigte zich op en nieuwe gewelddaden schijnen onvermijdelijk.

De crisis ontstond doordat de Helleense regering vandaag (Zondag) betogingen van de EAM en de communisten verbood. Het Centrale Comité van de EAM deed de oproep tot de betoging en weigerde het verbod van de regering te erkennen, dat Zaterdagavond uitgevaardigd werd. De EAM stelde het uur voor de betoging vast op Zondag 11 uur.

Tegen tienen omringde de burgerlijke politie de toegangswegen naar het Constitutie Plein terwijl 4 Britse pantserwagens op het plein wachtten.

De schietpartij begon toen de menigte — na het cordon van politie op enkele plaatsen doorbroken te hebben — vooruitstormde naar het Regeringspaleis voor het graf van den onbekenden soldaat. De menigte droeg de communistische vlag, de blauwwitte Helleense vlag, de Stars & Stripes en de Union Jack.

Toen de eerste golf van de menigte— na het cordon van een honderd meter van het Hoofdkwartier der Politie op de hoek van het plein waar ik sta, zag ik het Politiehoofd Ebert naar het raam komen en orders schreeuwen aan zijn mannen om te vuren.

De politiemannen aarzelden voordat zij de grendel van hun geweer terugtrokken en begonnen vervolgens wild boven de hoofden der betogers, waaronder vrouwen en kinderen, te vuren. De mensen vielen neer als kaarten. Ik zag hoe sommigen getroffen werden door verdwaalde kogels. De toeschouwers zochten een goed heenkomen naar kelders of in deuren. De Britse troepen van de pantserwagens deden nog niets.

Voor zover ik kon zien lostten zij niet één schot.

Een of twee der dapperen onder de betogers stonden op uit de neergevallen massa doch werden neergeschoten. Ik zag een man de Helleense vlag hoog boven zijn hoofd opheffen en dan vallen. Na de eerste vijf minuten van gestadig geweervuur hield de politie met schieten op.

Er was een ogenblik stilte......

Ik zag een jong meisje naar mij toe dragen door een Britsen valschermspringer, die had staan kijken.

Er waren tranen in zijn ogen. Het meisje, dat tweemaal getroffen was, bloedde.

De meesten uit de eerste golf van betogers benutten de pauze in de schietpartij om het op een lopen te zetten; verschillende ernstig gewonde personen lagen op de weg tussen de verfomfaaide vanen.

Ndat ambulances de gevallenen hadden opgeraapt en de politiemannen dekking hadden gezocht achter lantaarnpalen en pilaren met het geweer in de aanslag, trok de woedende menigte zich weer samen en onder het geroep van „democratie" stormde zij vooruit.

De politie opende opnieuw het vuur, doch er werd ditmaal minder geschoten. De betogers braken door in de verstrooide menigte. Terwijl ik dit schrijf trekken zij door de hoofdstraat. Tussen de banieren was een Helleense vlag welke pas met bloed bevlekt werd.

De schietpartij heeft de zaken nog verergerd, want nu zijn zelfs de weifelende aanhangers van de EAM tot actie geschokt.

De crisis verergerde ten zeerste, toen alle zes linkse cabinetsministers Zaterdag aftraden en protesteerden tegen de verklaring van Mackenzie Scobie, den Britsen Bevelhebber der Geallieerde troepen in Hellas, dat hij de huidige constitutionele regering van Papandreou zal steunen tot zij een eigen leger gevormd heeft en in staat is vrije verkiezingen te houden.

De regering van Papandreou gaf Zaterdagavond opdracht aan alle guerrillero's om hun wapenen in te leveren vóór 10 December en vier officieren in actieve dienst, die zich thans bij de guerrillero's bevinden, kregen aanzegging zich aan te melden voor gewone dienst. Het besluit was bekrachtigd door Koning George II van Hellas.

Zaterdagavond laat verklaarde Papandreou, dat de staat vastbesloten is een einde te maken aan de vrijheden, welke de mensen die tegen de verovoraars vochten zich zelf verschaften. „Het volk zal nooit de wapenen mogen keren tegen het hart van vaderland.

Het zal geen gehoor geven aan de onverantwoordelijke orders van zijn organisaties en slechts de stem des lands gehoorzamen".

Papandreou nam de eed af van de nieuwe ministers die de zes linkse regeringsleden zullen vervangen. Tijdens de regeringscrisis der laatste dagen heeft zij steeds resoluut geweigerd de **communistische eisen** in te willigen. (Athene. (AP) 3.12).

CHURCHILL STEUNT PAPANDREOU.

Churchill maakte bekend, dat Groot Britannië zijn volle steun geeft aan de regering van Papandreou in Hellas, welke thans te kampen heeft met politieke moeilijkheden.

De bekendmaking, welke door het kantoor des Premiers verstrekt werd, zeide:

„De Premier wenst bekend te maken, dat de verklaring van Generaal Scobie op 1 December aan het Helleense volk, waarin wordt aangedrongen op eenheid en nadruk wordt gelegd op onze volledige steun aan de huidige Helleense regering, werd gedaan met volle kennis en algehele goedkeuring van Zijner Majesteits Regering." (Londen. (AP) 2.12).

PAPANDREOU RICHT ZICH TOT HET VOLK.

Algemene staking in Athene.

Premier George Papandreou heeft in een redevoering de linkervleugel ervan beschuldigd opzettelijk op een burgeroorlog aan te sturen.

De algemene staking in Athene — geen electriciteit, gas, verkeer, bladen en radio — maakt het thans voor de regering onmogelijk zich met het volk in verbinding te stellen. Bij de botsing van Zondag werd... 21 personen gedood en 140 gewond, volgens de hospitalen.

Na de schietpartij in de morgenuren van Zondag patrouilleerden Britse pantserwagens en tanks door de straten, terwijl de Helleense luchtmacht en vliegtuigen van de Raf cirkelden boven de stad. Hoewel geen Britse troepen het vuur openden is er een grotere koelheid merkbaar ten opzichte van de Britten.

Strooibiljetten werden uitgedeeld aan de Britse soldaten om er bij hen op aan te dringen niet te gehoorzamen aan de orders van Reginald Scobie.

In een bekendmaking van Scobie welke met aanplakbiljetten in de stad zou verschijnen wordt gezegd: „Ik herhaal, dat ik met de meeste Hellenen pal sta achter de constitutionele regering en haar tot het uiterste zal bijstaan tot de Helleense staat kan worden gevestigd met een wettige strijdmacht achter zich en vrije verkiezingen ghouden kunnen worden."

De enige overgebleven linkse vertegenwoordiger in het cabinet, de Ondersecretaris van Oorlog Plotlemeus Salryan, is afgetreden volgens een officiële bron van de EAM, als gevolg der gebeurtenissen van gisteren waarna de staat van beleg werd afgekondigd. De staking welke door de EAM werd uitgeroepen heeft reeds alle diensten aangetast, behalve de waterleiding. Het lossen van voorraden ter leniging van de nood in Hellas is ook gestaakt, naar vermeld wordt. (Athene. (AP) 4.12).

HET RUSSISCH OFFENSIEF IN HONGARIJE.

Maarschalk Feodor Tolbukhin laat zijn colonnes van tanks, gemotoriseerde infanterie en ruiterij voortsnellen over de weg tussen de Donau en het Balatonmeer. Het verzet der Duitsers en Hongaren stort in voor de snelheid waarmede de aanval uitgevoerd werd.

De meest Westelijke colonne viel uit van het veroverde Tomasi naar het spoorweg- en wegenkruispunt Lepsjeny — nog 38 kilometer ver — aan het meer. De middelste colonne rukt van stellingen vlak bewesten Dunaföldvar naar de grote spoorwegstad Szekesfehervar — nog 55 kilometer ver. De meest Oostelijke colonne snelt van Dunaföldvar aan de Donau naar Ratpalmsh tegenover het Zuidpunt van het eiland Csepel, 26 kilometer Noordelijker.

Nergens is het Duitse Hoofdcommando in staat de opmars van Tolbukhin tot staan te brengen.

Ten Noord-Oosten van Boedapest werd de belangrijke stad Miskolc, waarvoor weken gevochten werd, genomen door de troepen van Maarschalk Rodion Malinovsk en Generaal Georgi Zakharov. Thans rukt men op naar het centrale gebied van Slowakije. (Moskou. (AP) 4.12).

NIEUW BOMBARDEMENT OP TOKIO.

Een communiqu van de 20e luchtmacht zegt, dat Nordamerikaanse Superforten Zondag opnieuw naar Tokio vlogen en industriële doelen in de Japanse hoofdstad aanvielen. Het doel was de Musasjimo-fabriek van de Nakajima vliegtuigmaatschappij.

Deze fabriek werd op 24 November reeds gebombardeerd. De resultaten van de laatste aanval zijn goed. Een escadrille meldde, dat 75% van de bommen binnen het gebied van de fabriek viel. De laatste escadrilles, die het doel bereikten, bespeurden verschillende grote branden die door de biezondere hevige wind aangewakerd werden. Men stiet op een krachtige tegenstand van vijandelijke jagers. 4 Japanse vliegtuigen werden met zekerheid vernield en vermoedelijk nog 8. Een B-29 ging verloren boven het doel als gevolg van de actie der vijandelijke jagers. Het afweervuur was matig. (Washington. (AP) 3. 12).

Op een basis in Nieuw Guinea tekent een Nieuw Zeelander nog een Japanse vlaggetje op een bord voor het 57e Japanse vliegtuig dat door de Nieuw Zeelandse afdeling is neergeschoten.

DIJK BIJ ARNHEM DOORGESTOKEN?

De Duitse radio maakte bekend, dat een speciale Duitse commando-strijdmacht de dijk aan de Neder-Rijn ten Zuid-Oosten van Arnhem heeft doorgestoken „zodat de Britse stelling over een groot gebied onder water zijn gezet." De radio zeide, dat de weg tussen Arnhem en Nijmegen „op vier punten onder water staat." (Londen. (AP) 3.12).

DE GAULLE NAAR DE KERK IN MOSKOU.

Generaal Charles A. J. M. de Gaulle woonde in Moskou de dienst bij in de oude kerk St. Louis de France. Hij ging erheen in een zware sneeuwstorm. Voor het wit marmeren altaar hing de Franse driekleur. De Noordamerikaanse priester Leopold Braun preekte in het Frans en prees daarbij De Gaulle's dappere leiderschap van het bevrijde Frankrijk. „De nacht loopt ten einde en de dag breekt aan", was de text waarover de Zeereerwaarde Heer Braun preekte. De preek werd in het Russisch vertaald voor de ongeveer 500 personen, meestal oudere inwoners van Moskou, die ook in de Kerk waren. De Gaulle had een zetel geheel vooraan.

Mede aanwezig in de kerk waren de Franse minister van Buitenlandse Zaken Georges Bidault, Generaal Alphonse Juin en andere leden van de Franse missie en kolonie.

Van het Normandische gevechtsescadrille waren ook nog zes vliegers in de kerk.

In gouden kerkgewaad sprak de predikant De Gaulle toe als „Mon général. De vier misdienaars, die in wit-rode gewaden gekleed waren, bogen diep, toen de priester tenslotte de zegen uitsprak over de leden van de Franse regering. Een Russisch koor zong de Latijnse kerkgezangen.

Dit is de eerste maal, in oorlogstijd, dat het hoofd van een buitenlandse regering een godsdienstoefening in Moskou bijwoont. Russische vrouwen weenden onder de Heilige Mis, anderen baden een rozenhoedje of zeiden haar eigen gebeden, terwijl de priester in haar vreemde taal de preek uitsprak.

Na de Heilige Mis begaf De Gaulle zich naar de Franse ambassade, waar een ontvangst gehouden werd voor de Franse bewoners van Moskou. Zaterdagavond daarvoor heeft De Gaulle gedurende twee uren met Maarschalk Stalin gesproken. Voor Zondagavond stond er een toneeluitvoering en concert op het program in het Bolsjoitheater, hetzelfde waar Stalin en Churchill tezamen een avond passeerden in October. (Moskou. (AP) 4.12).

ECONOMISCHE RAAD IN TILBURG.

Majoor Generaal Kruls heeft in Tilburg een raad opgericht voor landbouw- en handel, die tot doel heeft zorg te dragen voor het economische leven in het nu geheel bevrijde deel van Nederland. De voorzitter van dit Comité, dat zijn zetel heeft in Tilburg is Prof. Dr. Jan E. De Qua, vroeger een der leden van het drienamschap, dat de Nederlandse Unie oprichtte. Andere leden zijn A. B. Boersma, J. H. Gispen, Dr. B. J. M. van Spaendonck. Tevens werd een tijdelijke arbeids bemiddelaar aangesteld met name Mr. W. J. J. de Muralt, die vroeger Inspecteur van de arbeid was in **de provincie Limburg.**

HET NIEUWS van VANDAAG

Vandaag is het feest van de Heilige Barbara, Patrones van de Ondergrondse Beweging. De Heilige Barbara, die omstreeks het jaar 300 leefde, was oorspronkelijk Patrones van de mijnwerkers in Polen. Ook is zij Patrones van bergbewoners, gevangenen, architecten, kastelen. Pestziekte, en een plotselinge dood.

Wij hopen dat vandaag velen zullen bidden: Heilige Barbara, bidt voor de zielen van hen die gisteren de dood vond in Athene.

Volgens berichten van hedenmorgen zijn op zijn minst 21 personen gedood en 140 gewond bij de troebelen, die gisteren door George Papandreou onderdrukt werden Aangezweept door de leiders van de linkse EAM, stormde een grote menigte Zondagmorgen omstreeks elf uur het Constitutie Plein van Athene op om te betogen tegen de regering. Wat toen gebeurde kan men lezen in het verslag van den AP-man Stephen Barber, die alles van nabij gadesloeg.

Met deze troebelen komen ook de Britten in het gedrang, aangezien zij de regering van Papandreou ten volle steunen.

En in Moskou houdt Generaal Charles de Gaulle besprekingen met Stalin en andere Russiche kopstukken. De Generaal ging gisteren ter kerke om zijn Zondagsplicht te vervullen en werd toegesproken door den Noordamerikaansen priester. In de kerk zaten enkele oude vrouwen van ontroering te wenen...... In Hongarije vechten de Russische troepen zich een weg vooruit ten Zuid-Westen en Noord-Oosten van Boedapest. Het leger van Maarschalk Feodor Tolbukhin, dat de vorige week het offensief opende, snelt steeds vooruit tussen de Donau en het Balatonmeer. Duitse berichten melden, dat Russische tanks reeds het gebied van het meer bereikt hebben. De legers van Maarschalk Rodion Malinovsk en Generaal Georgi Zakharov rukken op naar Centraal Slowakije na de verovering van Miskolc. Hongarije's vijfde stad in groote en belangrijk heid.

Aan het Westfront in Europa maken de Geallieerden nog steeds vorderingen in felle gevechten tegen een hardnekkig verzet. Pattons troepen hebben het grootste deel van Saarlautern veroverd en hebben hier de Saar overgestoken. Saar Union is van den vijand gezuiverd. De Siegfried-linie wordt nu ook in deze sector aangevallen.

NIEUW NEDERLAND I

Gerbrandy met de twaalven over het Nieuwe Nederland.

„Ik weet niet of iemand zich een, laat ik zeggen, nationaal spoorwegverkeer kan voorstellen, dat zodanig functioneert; dat daarin iedere stad, die door het verkeer wordt bediend, op eigen houtje kan ingrijpen"—Mr. C. C. Gischler.

Op haar zwerftocht door Europa was Anne O'Hare McCormick, de begaafde verslaggeefster van de „New York Times", ook twee dagen in Parijs. Zij zocht naar een vakgenoot en vond een niet minder begaafden François Mauriac, die een rubriek in „Le Figaro" verzorgt. Mauriac zat met zijn overjas aan in een koude kamer en hoewel Mevrouw McCormick zeker goed gezelschap had, wilde de conversatie niet vlotten, tot ...... het over Frankrijk ging. Mauriac, een wijdse geest en wereldburger, was zo vereenzelvigd, dat hij weinig of geen interesse toonde voor de presidentsverkiezing in de Verenigde Staten.

In haar artikel erover schrift Anne O'Hare McCormick, dat Mauriac hier de verpersoonlijking van zo talloos velen was, die zij in Europa vond. „Selfcentered" noemt zij het, vereenzelvigd zeggen wij, omdat egocentrisch een verkeerde gedachte bij ons opwekt. De oorlogsjaren, het vaak ondergronds leven, het wantrouwen en de achterdocht voor alles, hebben de mensen zo gemaakt. Als een Mauriac zo is, hoedanig moet dan de rest wel zijn?

Tegelijkertijd schrijft iemand van het Brookings Institution, een toeristenbureau in de Verenigde Staten, dat in 1955 vier millioen Noordamerikanen per jaar buitenslands zullen reizen en daar een billioen per jaar achterlaten. „hetgeen andere landen zal helpen welvaart te hebben. Wij zullen als engelen in de lucht zijn, overal goed doende".

En óók tegelijkertijd schrijft Mr. C. C. Gischler, lid van het Nederlandse Scheepvaart- en Handelscomité te Londen, dat onder toezicht van de regering de koopvaardijvloot exploiteerde, een hoofdstuk over Verkeersvraagstukken in een bundel „bijdragen van buiten bezet gebied in verband met de wederopbouw", onder de titel „**Nieuw Nederland**" door Dr. Arie A van Rhijn verzameld, bij Querido in New York in November dezes jaars verschenen ($ 3,50).

Zullen in ons land de mensen vereenzelvigd zijn? Zullen zij in elf jaren zover zijn, dat ook zij de wereld bereizen? Zeker, de reizen zullen na de oorlog evenmin ophouden als zij gedurende de krijg werden gestaakt. Maar het gaat er niet om, of er gereisd wordt, maar wie er reizen. Helaas is het als gevolg van de dolzinnige bureaucratie nu zelfs moeilijk als officieel persoon te reizen. Hoe zal men het als doodgewoon burger doen? Zal men in ons verarmde land het geld ertoe hebben? Optimist Gischler denkt het. Want in het midden van dit rijke boek, waaraan wij ons voorstellen enkele artikelen te wijden vanwege zijn grote belang, staat als de deugd het hoofdstuk „Verkeersvraagstukken". Hieruit lichtten wij het motto boven dit artikel, omdat Mr. Gischler hierin allerduidelijkst illustreert, wat er aan de technische zijde van de wederopbouw hapert: samenwerking— en wat er teveel is: benepenzucht.

Naast de artikelen, die in de sluikpers verschenen zijn en in „Dagblad Amigoe di Curaçao" werden herdrukt, is dit boek een kostbare winst. Het doet zien, wat diegenen over de wederopbouw denken, die vrij gebleven zijn van de vijandelijke benoeienis of haar zijn ontvlucht. En bij alle critiek, die men veelal hoort op dezen, moet het ons van het hart, dat dit boek de schimpers weerspreekt. Dit is een rijk boek.

Met de ingehoudenheid der zelfbeheersing, die het stempel der leiders is, schrijven alle dertien medewerkers over hun onderwerpen. Het zij tot hun eer gezegd, zoals ten aanzien der vijf anonieme schrijvers van „How to end the German menace?" werd geschreven, dat zij, term, de waarheid weten te zeggen zonder tot schelden over te gaan. Dit is andere taal dan de dikke woorden en het gezwets over niet-uitgevoerde grote daden, zoals die helaas maar al te vaak te beluisteren valt van de zijde dergenen, wie kracht op de tong en wier moed in de schoenen ligt. Dit is een ernstig boek, maar toch vol geesteskracht en optimisme. Men zou niet denken, dat dit het meest zou blijken uit het artikel over de financiële politiek van Mr. J. W. Beyen, financieel raadsman onzer regering.

Naast de prille geestdrift, die het werk der schrijvers in de sluikpers tintelen doet, is dit boek van de hand van deskundigen, een naar woord in een te gespecialiseerde en daardoor verwarde tijd. Hier en daar willen wij een vergelijking maken.

Wat ons in dit algemene woord van het hart moet, is echter, dat de rijke inhoud in een arme taal is gesteld. Zijn dit de leiders onzer natie? Zijn dezen het, die dit trots bezit onzes volks dienden te hanteren zoals zij hun beschreven onderwerp machtig zijn? Behalve het laatste stuk, dat van Mr. P. S. Gerbrandy, is elke bijdrage in een toonloze eenheidstaal gesteld.

De een kon even goed het stuk van den ander geschreven hebben. Reeds voor de oorlog is er herhaaldelijk op gewezen, hoe onze taalschat verarmde. Hoe weinig van de eigen persoonlijkheid in een geschreven stuk naar voren trad. Hoe daardoor de taal karakterlozer werd, het instrument ener vormloze massa. Botweg neergepend, zoals het in gedachten kwam. Stuurloos uitgepraat, zoals de tong het flapte.

Daar komt nog bij, dat de taal der schrijvers in dit boek doortrokken is — ja, ook van de zuurdesem des geestes, die de inhoud kostbaar maakt — van anglicismen en zelfs germanismen, dat men zich afvraagt, of deze schrijvers zich eigenlijk de rijkdom en de schoonheid onzer taal wel bewust zijn. Zo niet, des te erger. Wat dit betreft kunnen de twaalven zich spiegelen aan den meester, want de dertiende Mr. Gerbrandy, weet niet slechts een karakteristieke eigen toon te doen horen, maar hij weet daarbij de taal ook naar behoren te boetseren.

CURAÇAO

HONDERDJARIG JUBILEUM.

Apostolaats des Gebeds.

Gisteravond werd met een plechtig Lof in de parochiekerk van de H. Familie, de zetel van het Apostolaat des Gebeds in het Curaçaose Vicariaat, het honderdjarig jubileum van deze grootse gebedsactie herdacht. Pater Antoninus van der Veen Zeppenfeldt, de Vicarius Provincialis der Paters Dominicanen, deed het Lof.

Pater Canstantius Gallé O. P. Pastoor van Jan Doret, hield de herdenkings-predicatie.

AFSCHAFFING CURAÇAOS VAARPLICHT BESLUIT TE VERWACHTEN.

In verband met de opheffing van de Nederlandse Vaarplicht voor Nederlandse onderdanen, geboren in de staatsdelen Suriname en Curaçao, deelt de G.P.D. ons mede, dat de afschaffing van het Curaçaose Vaarplichtbesluit eveneens zeer spoedig verwacht kan worden.

EEN FRISSE AMBTELIJKE TOON.

Luc Tournier redacteur van De Stoep schrijft:

„De Stoep" ontving de volgen prettige brief:

„De grote betekenis, welke het streven van „De Stoep" voor den Nederlandsen geest, de Nederlandse kunst, cultuur en de Nederlandse taal in deze donkere jaren gehad heeft en nog heeft, doen mij besluiten U te verzoeken de Nederlands Indische Commissie voor Australië en Nieuw Zeeland voor 4 abonnementen te willen inschrijven.

Voor de verspreiding van de 4 exemplaren, welke, naar ik hoop, tot zich abonneren van Nederlanders en Indonesiers leiden zal, zal ik zorgdragen.

De Voorzitter der Ned. Indische Commissie voor Australië en Nieuw Zeeland,
Dr. Ch. O. van der Plas".

Einde van deze week van Sinterklaas verschijnt van de tweede serie van „De Stoep" rijkste enkele nummer tot nu toe uitgekomen. Daarna moeten van stapel lopen een waarlijk prachtige novelle van F. C. Terborgh en een herdenkingsnummer voor H. Marsman, Dr. M. ter Braak en E. du Perron, die in Mei 1940 stierven.

SOCIAAL WERK.

Aan het Jaarverslag over het jaar 1943 van „Huize Don Bosco" Brakkeput, ontlenen wij:

„In de aanvang van het eerste lustrum-jaar van Huize „Don Bosco", verloor deze sociaal paedagogische instelling haar meest stimulerenden en begaafden leider in de vooruitstrevende figuur van den Zeer Eerwaarden Pater Ir. de Bruyn O.P. op 25 Januari. Zijn nagedachtenis zal in ere blijven. In diens plaats werd benoemd, de Wel Eerwaarde Pater R. Meussen O.P.

Huize „Don Bosco" begint in Januari 1934 met 43 kampjongens en 52 studie-internen, en 10 ongesubsidieerden, en eindigt op 31 December met 43 kampjongens, 71 studie-internen en 8 ongesubsidieerden.

Opgenomen werden in de loop van het jaar 40 studie-internen en 25 kampjongens. Drie oud-leerlingen verbleven gedurende dit jaar in huis.

Afgevoerd werden 5 niet gesubsidieerde schoolleerlingen waarvan 2 in betrekking; 23 kampleerlingen waarvan 8 naar Openbare Werken; 2 naar de vakschool C.P.I.M.; 3 in andere betrekkingen; 5 weggezonden; en 5 terug ouderlijk huis. Verders 20 gesubsidieerde schoolleerlingen waarvan 2 diploma MULO en 7 diploma Ambachtschool, waarvan een leerling zijn 2e diploma behaalde. Deze 20 leerlingen bereikten de volgende bestemming: Van de 11 zonder diploma gingen er 6 naar huis zonder directe betrekking. Op de C.P.I.M. werden er geplaatst; 4 met diploma in de werkplaatsen, 2 zonder diploma in de vakschool; 2 naar Parera waarvan 1 zonder diploma; 1 naar KLM-kantoor en 1 kantoor „Amigoe di Curaçao"; 1 Landsradiodienst en 2 met diploma ander werk. Op het C.P.I.M. kantoor werd er nog 1 geplaatst zonder diploma.

In de loop van het jaar bezochten 171 leerlingen Huize „Don Bosco" waarvan 66 kampjongens; 63 Ambachtschoolleerlingen; 32 schoolleerlingen waarvan 10 cursisten gevormd werden voor de Ambachtschool; 5 Muloleerlingen; 3 A.M.S; en 2 kostgangers.

Het totaal aantal mandagen bedraagt 41.684, waarvan 2962 mandagen voor ongesubsidieerden, 25.404 gesubsidieerden voor het Studie-internaat, en 13.318 gesubsidieerden voor het werkkamp.

Onder de 171 leerlingen waren er:

107 leerlingen van Curaçao
48 leerlingen van Bonaire
10 leerlingen van Aruba
2 leerlingen van St. Maarten
1 leerling van St. Eustatius
3 leerlingen van Suriname.

Over de interne verzorging.

Naast de regelmatige godsdienstige verzorging door den Geestelijken leider Pater R. Meussen O.P. worden de natuurlijke hulpmiddelen van handenarbeid en gezonde ontspanning aangewend tot vorming van bruikbare leden voor de maatschappij.

De ontspanning bestaat uit vis- en zwemsport, voetbal, athletiek, en verder binnenspelen.

Een radiotoestel van zelfverdiend geld werd aangeschaft ter verhoging van het huiselijk leven. De verkenners-beweging draagt het hare bij tot innerlijke vorming der jongens. Het terrein van Brakkeput werd tevens ter beschikking gesteld voor het A.B.C. Kamp der R.K. Verkenners. De nauwkeurige hygiënische en medische verzorging door den gouvernements-arts Dr. Spitzer verdient alle lof; injecties tegen typhus, tetanus, en diphtherie werden uit voorzorg door hem toegepast.

De keuken verkeerde in grote moeilijkheden, door slijtage van de gasoline-branders, die niet door nieuwe te vervangen waren. Door de C.P.I.M. werd een dubb's-cokes oven gebouwd, welke goed voldoet.

De oorlogs-omstandigheden vorderden verduisteringsmaatregelen, die vooral voor een internaat een probleem zijn.

De nieuwe slaapzaal met een ruimte van 63 bedden werd met Pasen betrokken. De bouw van deze slaapzaal werd geheel in eigen beheer door en met de jongens uitgevoerd. Tevens had een verbouwing plaats door den aannemer Lendering in het reeds bestaande paviljoen.

Intern werden de 3 groepen van refters gereorganiseerd tot twee grote groepen volgens leeftijd: tienjarigen in de eerste groep, geveer twaalf- tot en met vijftienjarigen in de eerste groep, zestien en daarboven in de tweede groep.

Van Gouvernementswege werd op een matig aangevraagde verhoging van subsidie voor voeding en vervoer goedgunstig beschikt.

Over de arbeid.

Beschikkende over twee werkplaatsen nl. Timmerwinkel en Bankwerkerij is de werkwijze als volgt: de oudste leerlingen komen voor dagelijks in de werkplaatsen, terwijl de andere leerlingen om de veertien dagen een beurt krijgen.

Timmerwinkel: Hier werden practisch geoefend over 1943 in totaal 48 jongens. Gedurende dit jaar werd het werk voor particulieren geheel stopgezet en slechts gewerkt aan eigen nieuwe bouw en verbouwing en onderhoud van de paviljoens. Voor militaire gebouwen werden spanten gemaakt, verder nog wat schoolmeubilair voor de scholen. Voor eigen gebruik werden tevens wasbakken en dergelijke gemaakt in terrano-werk.

Bankwerkerij: Hier werden 17 kampjongens ingedeeld. Met het beschikbaar materiaal onderhielden zij de auto en vrachtauto, het onderhoud van de electrische installatie, molenreparaties enz. Een automotor werd geheel gereviseerd en als aandrijfkracht voor de dynamo van het lichtnet benut.

De aanleg van electrisch licht en waterleiding in de nieuwe bouw werd onder leiding van deze werkplaats geheel uitgevoerd. Daarnaast ontvingen de jongens van deze afdeling onderricht in de eerste beginselen van het bankwerk, de draaierij en smederij alsmede autoreparatie.

Landbouw en Veeteelt.

In Februari 1943 werd de maïsoogst binnengehaald welke ruim 400 carga en 15 M³ tapouchi opleverden. De maïs wordt gebruikt voornamelijk als veevoeder. Einde 1943 is niets geplant op regenval, aangezien de regenval ter plaatse zeer gering en onregelmatig was. Op irrigatie werd 6000 M² geplant aan jonge maïs. De groenteteelt liep bij gebrek aan zaden zeer veel terug en werd slechts op zeer minieme basis doorgezet; selderij, rode biet, bananen, prei, promete, calabas largoe. Geen mango-oogst, daarentegen een goede mispeloogst.

Koeien-teelt: 12 melkkoeien 1 stier, 3 kalveren, 1 stierkalf. De melkproductie is goed.

Geitenteelt: Blijft normaal, doch niet florissant. Enkele zware injectiegevallen.

Bijenteelt: Uitgebreid tot 40 kasten met weinig moeite en onderhoud een goed succes.

De aanplant van de citrusboompjes (70 stuks) definitief gelukt, o.a. lemoen, sinaasappel, laracha, en grapefruit.

De kippenteelt werpt geen resultaten af. De eendenteelt daarentegen gunstig. Hoewel er weinig interesse voor landbouw bestaat laten wij bij elk dezer afdelingen toch jongens hetzij vrijwillig uit liefhebberij ofwel volgens program om de beurt een helpende hand bieden en hun opmerkingsgave oefenen.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: De op Zaterdag en Zondag gespeelde wedstrijden te Aruba eindigden als volgt:

Victory-elftal van de K.S.C. — Combinatie van Santa Cruz 1—2; Victory-elftal van de K.S. C. — R.C.A. 0—2.

De uitslagen van de voetbalwedstrijden op Curaçao zijn: Adelaars — Vera Cruz 6—1; Prinses Beatrix — Prinses Irene 5—1.

Softball: Adelaars — Sithoc I 13 — 11; Venezuela — Sithoc 14—12.

KERSTMIS VOOR DE ZEELIEDEN.

Het Apostolaat ter Zee schrijft:

„Kerstmis nadert. En de vrede nadert. Maar de oorlog woedt nog onbarmhartiger dan ooit. En al brengt deze Kerstmis ons dichter bij de vrede, toch zullen diezelfde nacht van Vrede en Gebed mensen sneuvelen, vermoord worden, getorpedeerd.

Wanneer wij hier de kerkklokken horen luiden door de nacht „schoner dan de dagen", zullen aan de andere kant van de Oceaan mensen onder het vuur der kanonnen liggen; uiteengereten worden door fluitende kogels.

Tussen onze wereld van vrede en gindse wereld van bloed en vuur ligt de Oceaan en daarover wordt de onverbrekelijke band getrokken tussen ons en onze strijders, tussen ons en onze dierbaren. Tussen die beide werelden staat de zeeman. Tussen oorlog en vrede. Zijn taak is een oorlogstaak. Maar wij kunnen den zeeman iets geven van de vrede, die onze vrede is, een heel jaar door. Wij kunnen dat doen met Kerstmis en wat wij dan doen, hoeveel wij ook doen, is slechts een kleinigheid tegenover het grote dat hij verricht. Wat wij uit onze overvloed geven, uit onze weelde, kunnen wij gemakkelijk missen, wanneer wij het vergelijken met het vele wat die anderen, onze dierbaren aan de overkant van de Oceaan, moeten missen.

Onze zeelieden, die de afstand tussen oorlog en vrede overbruggen, die de afstand tussen ons en Nederland overbruggen, tussen ons en de onzen, moeten wij iets mededelen uit de wereld van overvloed, waar wij in leven. Met Kerstmis moet een straaltje van het licht waar wij in leven doordringen in het duister van zijn gevaarlijk bestaan. Elke zeeman, zonder enig onderscheid, zonder verschil van godsdienst of rang moet zijn kerstpakket hebben. Ook gij wilt natuurlijk daaraan medehelpen.

Stuurt daarom giften in natura of geldelijke bijdragen aan het Zeemanshuis, Klipstraat 49—53 (O) of u kunt ook 1531 opbellen dan wordt uw gave gaarne afgehaald. Giften in geld kunt u ook storten op een onzer Bankrekeningen bij de Hollandse Bank Unie of bij Maduro & Curiels Bank of op welke wijze u dat verlangt. Wij danken u bij voorbaat voor alles wat u in deze voor het goede doel overheeft."

DE PLANTENTENTOONSTELLING.

Dr. W. J. Goslinga schrijft:

„Bij dezen heb ik wederom de eer U op verzoek der „Curaçaose Vereniging voor Opvoeding en Onderwijs" het volgende mede te delen.

De tentoonstelling van plantjes, gekweekt door leerlingen van het vierde en vijfde leerjaar der scholen zal gehouden worden op Donderdag 7 December a.s. in de overdekte speelplaats achter de Hendrikschool.

De plantjes zullen daartoe op Woensdag 6 December a.s. des voormiddags tussen 8 — 12 uur aan de scholen worden afgehaald. Er dient dus gezorgd te worden, dat deze daar dan aanwezig zijn en klaar staan. Verzoeke op elke pot een etiket met de naam van den leerling, klasse en school te doen plakken of aanhechten.

Op Woensdagmiddag 6 December wordt de tentoonstelling ingericht en beoordeeld door een jury, bestaande uit de dames Mevrouw Aberson, Mevrouw van Bergeyk, Mevrouw van der Stadt en de Heren Bitter, Hellmund en Frater Arnoldo.

Op Donderdag 7 December a. s. des voormiddags van 8—12 uur kan door de leerlingen der betrokken klassen van de biezondere R. K. scholen, van 13.30 — 15.50 uur door die van de Openbare en Overige biezondere scholen onder geleide een bezoek aan de tentoonstelling worden gebracht. Aan de betrokken hoofden wordt gevraagd een afspraak met elkaar te maken, zodat niet te veel scholen te gelijker tijd komen.

Vanwege voornoemde Vereniging zullen bestuursleden aanwezig zijn ter ontvangst en tot het geven van inlichtingen. De kinderen kunnen dan tevens zien of hun plantjes bekroond zijn.

Voor ouders en belangstellenden is de tentoonstelling geopend op Donderdag 7 December a.s. van 15.15 — 17.00 uur"

HET DIENSTBODEN VRAAGSTUK.

Hierover schrijft M. P. Gorsira in het VOC-blad van November jl. o.a.:

„Ook het loon van deze zo onontbeerlijke arbeidskrachten stijgt snel, zelfs zeer onproportioneel, wanneer men bedenkt, dat de huisvrouwen in haar wanhoop ter verkrijging van zo'n onmisbare hulp in de huishouding niet alleen meer en meer bieden, maar ook niet schromen om elkander zo'n hulp te ontfutselen.

Op het ogenblik verdient op Curaçao een dienstbode ongeveer f 30 à f 35 per maand plus kost en desgewenst inwoning. De dienstbode, die doorgaans met het gezin uit één pot eet, verbruikt momenteel door de grote prijsstijging van voedingsmiddelen ongeveer f 50 aan voeding per maand; voorts kan hierbij nog worden gevoegd f 15 voor huis, water, licht en andere kleine onkosten, wanneer zij inwoont waardoor haar nominaal loon geschat kan worden op f 100 per maand. Dit is overigens geen klein bedrag voor een huisvader om over een dienstbode te kunnen beschikken. Op Aruba schijnt dit bedrag aanmerkelijk groter te zijn.

Maar van dit inkomen moet ook behoorlijke arbeid kunnen worden geëist. Eisen is echter het laatste wat de tegenwoordige huisvrouw doet, uit angst, dat zij dan onmiddellijk zonder dienstbode zal komen te zitten. Dit is de ware toestand en het is daarom dat wij zeiden, dat deze toestand niet langer mag blijven voortbestaan.

In zijn toorn en wanhoop en, evenals wij, in de overweging dat een dergelijke toestand niet meer geduld mag worden, loopt zo nu en dan een huisvader naar de Vreemdelingendienst en vraagt toelating van een buitenlandse dienstbode, die hem hier is gerecommandeerd. Hij doet dit zoals reeds vermeld zuiver uit wanhoop, want het risico dat hij op zich neemt is niet gering. Hij schiet meestal passage en deposito voor, terwijl hij zich bovendien tegenover de Vreemdelingendienst geheel garant stelt voor betrokkene. Maar met dit alles is hij niet eens zeker, dat hij een goede meid zal krijgen, want alleen de toekomst kan hem dit leren.

Al spoedig krijgt hij een gunstig antwoord op zijn verzoek. De jaren waarin de plaatselijke dienstboden beschermd werden voor haar buitenlandse concurrenten, liggen thans reeds ver achter de rug. Curaçao zag het gevaar bijtijds aankomen en heeft sindsdien ongeveer 150 buitenlandse dienstboden zg. „onder garantie der werkgevers" toegelaten. Maar deze invoer was te klein om op de werking van de wet van vraag en aanbod van invloed te kunnen zijn. Alleen heeft dit wel enigszins nadelig op de loonstijging gewerkt, want in de meeste gevallen moest men de buitenlandse krachten een iets hoger loon aanbieden om ze hier te kunnen krijgen. Het gevolg hiervan was, dat ook de plaatselijke krachten meer loon gingen eisen, zodat in feite deze kleine invoer slechts tot een algemene loonstijging heeft geleid".

Staten van Curaçao.

Vergadering op Donderdag, den 7n. December 1944, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Brief aan den Gouverneur over de Hondenverordening 1923, in verband met het aanhangige ontwerp tot wijziging daarvan (1943—1944—96; 1944—1945—9).

3o. Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curacao van den 24sten Juni 1943 (P. B. 1943 No. 145) tot het vaststellen van maximum snelheden voor motorrijtuigen, gedurende den tijd, dat op Curacao en Aruba de toestand der verlichting, aangeduid als phase C of D, bestaat (1943—1944—53)

4o. Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curacao van den 29sten Mei 1944 (P. B. 1944 No. 92) tot wijziging van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P. B. 1940 No. 44), zooals bekrachtigd bij landsverordening van den 21sten Augustus 1942 (P. B. No. 1942 No. 161), en zooals sedert gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij besluit van den 25sten Januari 1944 (P. B. 1944 No. 20) (1944—1945—41).

5o. Ontwerp-landsverordening tot wijziging en aanvulling der „Ongevallenregeling 1936" (P. B. 1939 No. 36) (1944 — 1945—33).

6o. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de landsverordening van den 29sten December 1939 (P.B. 1939 No. 144), waarbij wordt ingesteld een fonds voor bestrijding van uitgaven, welke rechtstreeks verband houden met de buitengewone tijdsomstandigheden, voor zoover deze uitgaven niet uit de gewone middelen kunnen worden bestreden (1944—1945—53).

7o. Ontwerp-landsverordening houdende mogelijkheid, in bepaalde gevallen een authentiek afschrift van een rechterlijk vonnis in de in artikel 665 eerste lid van het Curacaosch Burgerlijk Wetboek bedoelde registers te laten overschrijven (1944—1945—46).

De Griffier,
G. J. FERGUSON.

ONS KONINKRIJK

ZWARE STRAFFEN VOOR OORLOGSMISDADIGERS GEEIST.

Vrijheid van verdediging gehandhaafd zegt „Veritas" als grondslag der democratie.

Een van de meest besproken vraagstukken in de bladen van bevrijd Nederland is de bestraffing van de oorlogsmisdadigers. Er is eigenlijk niet zozeer sprake van de grote oorlogsmisdadigers dan wel van degenen, die nu met reusachtige oranje cocardes rondlopen en die het oude spreekwoord toepassen: Je moet er op letten aan welke kant de boterham gesmeerd is, schrijft het „Nijmeegse Dagblad". Het Besluit betreffende de oorlogsmisdadigers is, volgens dit blad, ook van toepassing op degenen, die een afwachtende houding hebben aangenomen, die de veiligste weg hebben gekozen en die nu het meeste lawaai schoppen over hun vaderlandsliefde, maar die, toen de Duitsers er nog waren het „zu Befehl" op de lippen hadden liggen. Het zijn degenen, die nooit „neen" hebben durven zeggen, toen de Joden werden aangehouden, wanneer ondergedokenen werden opgespoord en wanneer onschuldigen uit hun huizen werden gesleept. Het zijn de rechters, die nooit een woord van protest hebben laten horen, toen de Nederlandse wetgeving onder de voet werd gelopen en de voorschriften van de Haagse Conventie werden geschonden. Zij roemen op hun persoonlijke verdiensten gedurende de jaren, toen zij niet het minste gevaar liepen en zij denken, dat zij de periode, toen zij konden bewijzen werkelijk goede vaderlanders te zijn zonder meer kunnen overslaan. Dat gaat niet op. Zij moeten de volle verantwoordelijkheid dragen van hun gedrag gedurende de bezetting; zij hebben gespeeld en zij hebben verloren. Nu moeten zij ook betalen. Dit zijn de mogelijkheden die geboden worden door het Besluit betreffende de zuivering van de ambtenaren wereld en wij kunnen getuigen, dat de bepalingen zeer strict zijn en dat zij rechtvaardig zijn, want wij leven weer in een land waar gerechtigheid heerst. Wij moeten echter allen geduld hebben. De Nederlandse regering is vast besloten dat allen, die een straf verdienen haar zullen krijgen. Wij kunnen ervan verzekerd zijn, dat de straffen niet mild zullen zijn. Het is nu slechts een quaestie van tijd. Het is beter langzaam te werk te gaan en rechtvaardig te handelen dan allerlei haastige maatregelen te nemen, die later betreurd worden.

Het Limburgse blad „Veritas" wijst ook op de moeilijkheden bij het straffen van de oorlogsmisdadigers. Het blad wijst er op dat het practisch onmogelijk is voor de Nederlandse regering om gedurende deze overgangsperiode het gehele regeringsapparaat over te brengen en dat het Militair Gezag slechts tijdelijke maatregelen kan treffen. Dit lichaam is bedoeld om een gezonde democratie op te bouwen met hulp van de bevolking. Er dient hier wel op gewezen te worden, dat een van de steunpilaren van de democratie de gerechtigheid is, een gerechtigheid waarbij den beklaagde alle gelegenheid wordt gegeven om zich te verdedigen Indien op het ogenblik bepaalde personen in vrijheid zijn gesteld, wil dat nog niet zeggen dat hun zaak geclasseerd is. Wanneer het nodig mocht blijken zullen zij weer voor den rechter worden gedaagd. Wanneer de officieren van het Militair Gezag van oordeel zijn dat er opgetreden dient te worden, zullen zij niet aarzelen om onmiddellijk in actie te treden. En indien er klachten zijn, dan moeten deze niet op vage wijze worden geïnsinueerd, maar dan moeten harde feiten, waar men houvast aan heeft, naar voren worden gebracht (Aneta).

DE STABILISERING VAN DE ECONOMIE.

Minister Dr. Jan van den Tempel heeft een radio rede gehouden voor de micro van „Herrijzend Nederland". Hij verklaarde dat het Cabinet een aantal besluiten heeft aangenomen, welke door de Koningin goedgekeurd werden. Zij zijn bedoeld om de economie van het land na de bevrijding te stabiliseren. Hij deed een beroep op de bevolking om de maatregelen te steunen, die door de noden van het ogenblik worden vereist, maar die op vele punten zouden kunnen leiden tot een radicale sociale verandering. Hij zeide, dat een nieuwe Directeur Generaal aan het hoofd van de Raad van Arbeid zal worden geplaatst en dat een grondige zuivering zal doorgevoerd worden. Er zal gestreefd worden naar een herinrichting van de arbeid met het oog op de velen, die als dwangarbeiders naar Duitsland zijn gevoerd en het stopzetten van de beroeps-opleiding. Andere voorstellen behandelen de ziekte- en werkloosheidsverzekeringen. Er is een afzonderlijk besluit betreffende de werkloosheidsverzekering. De Nederlandse regering is er vast van overtuigd, dat de politiek van sociale wederopbouw gebaseerd moet zijn op een vrijwillige samenwerking van werkgevers- en werknemers-organisaties. Daarom zal hij de reorganisatie van de vakbonden bespoedigen en hun soepele werking waarborgen; de regering zal hiervoor de nodige credieten beschikbaar stellen. Er zal een rijks-arbitrage ingesteld worden om de wijzigingen der arbeidsvoorwaarden te regelen na raadpleging van werknemers en werkgevers. Biezondere regelingen zijn getroffen met het oog op de arbeiders die gedurende de bezetting op onpatriottische wijze hebben gehandeld Er is een Koninklijke Commissie aangesteld voor repatriering. Dit lichaam zal handelen in overleg met het geallieerde opperbevel en de Herstelcommissie (UNRRA) om plannen op te maken voor de terugkeer van de dwangarbeiders uit Duitsland en van de refugées.

Aan het slot van zijn redevoering legde de minister de nadruk op de tijdelijke aard van deze bepalingen. (Aneta)

HOE NEDERLANDSE PATRIOTTEN EEN SCHIP REDDEN.

Anton van Beers, Aneta oorlogscorrespondent meldt uit Vlissingen, dat een vrachtschip van 23.000 ton dat einde 1940 klaar was om van de helling te glijden, door Nederlandse patriotten uit de handen van de Duitsers gered werd.

Door de ene uitvlucht na de andere te verzinnen, hebben zij het schip 4 jaar lang op de beroemde scheepswerf van Vlissingen laten zitten.

Toen de Geallieerden de Duitsers uit Walcheren verdreven hadden lag het schip met machines en al nog steeds op de grote scheepswerf de Schelde, welke zelf ook nagenoeg onbeschadigd in onze handen viel.

De enige schade aan de werf toegebracht welke thans grote waarde voor de Geallieerden heeft, is dat de kranen waarachter Duitse scherpschutters zich verscholen hadden, door artillerievuur vernield zijn. De scheepswerf de Schelde bouwde vóór de oorlog een belangrijk deel van de oorlogs- en koopvaardijvloot, en waarom de Duitsers deze niet vernield hebben toen zij zich eindelijk terug moesten trekken, blijft een onopgelost raadsel.

De havenwerken rondom waren grondig vernield, maar de werf zelf was intact gebleven. De werf is reeds druk bezig met de reorganisatie aangezien velen van het personeel door de overstromingen het eiland verlaten hebben, maar er worden maatregelen getroffen de werf zo spoedig mogelijk weer in bedrijf te stellen. Van het personeel dat in vredestijd 4000 man bedroeg zijn ook velen weggevoerd om gedwongen arbeid voor de Duitsers te verrichten te Wilhelmshafen.

Een gedeelte van het verhaal hoe het schip, dat oorspronkelijk gebouwd werd voor de Rotterdamse Lloyd, gered werd, hoorde ik van employées van de werf die daar nog gebleven waren.

In de eerste dagen van de bezetting kwamen enkele keren Duitse deskundigen uit Berlijn over om de „mogelijkheden" van het schip te bestuderen, maar de patriotten wisten altijd wel een voorwendsel te bedenken om het niet te water te laten.

Later maakte de grote overmacht in de lucht van de Geallieerden het niet uitvoerbaar om het schip te water te laten en naar Duitsland over te brengen, dus bleef het op de werf liggen, goed ebschermd door grote bazaltblokken voor geval van de zaltblokken voor geval de bommen van de geallieerden wat erg dichtbij zouden neerkomen.

Op een keer toen de Duitsers een streng onderzoek instelden naar al het brons en koper dat zij maar vinden konden, schilderden de arbeiders 's nachts de grote schroeven van het schip zwart en door dit simpele trucje wisten zij het schip te redden.

Uit wat ik hier hoorde blijkt wel dat de kracht van Duitsland op zee gedurende de oorlogsjaren enorm verminderd was. Een van de werken die de laatste tijd op de werf uitgevoerd waren, was het verbouwen van visserspinken uit Arnemuiden tot marinevaartuigen.

De arbeiders maakten voortdurend grapjes over de „Duitse Noordzee-vloot", wat den opzichters het bloed naar de wangen joeg.

De vliegtuigfabriek van de Schelde die ook daar gevestigd was, werd in Augustus 1943 zo grondig door Nederlandse Mitchells vernield, dat zij nooit meer opgebouwd werd.

De Vlissingse bevolking spreekt nog altijd met trots over dit succes van de Nederlandse luchtmacht. (Aneta)

[Dit schip waarover Aneta gisteren seinde, heeft men reeds in de nieuwsfilm van plaatselijke bioscopen kunnen zien. — Red.]

PRODUCTIE IN BEVRIJDE GEBIEDEN.

Er worden plannen gemaakt om de industrieën in de bevrijde gebieden van Frankrijk, België en Nederland in te schakelen teneinde de Geallieerde strijdkrachten in Europa te voorzien van oorogsbenodigheden die zij dringend nodig hebben, zulks ter aanvulling van de productie van de Noordamerikaanse fabrieken. James Byrnes, directeur van mobilisatie, kondigde dit Vrijdag aan in een verklaring die van liet Witte Huis afkomstig was. Byrnes zeide dat wat de militaire experts o.a. van de fabrieken in de bevrijde gebieden verwachten vooral zware autobanden en onderdelen voor vrachtwagens en „ducks". Wat Generaal Eisenhowers strijdkrachten op dit gebied in de eerste maanden nodig zullen hebben is enorm (Aneta).

ONDER DE NEUS DER DUITSERS.

Frank Gillard vertelde in een uitzending van de BBC hoe de vrije Nederlandse zender „Herrijzend Nederland" feitelijk onder de neus van de Duitsers gebouwd werd. Heel in het geheim werden de benodigde delen vervaardigd, en tenslotte in elkaar gezet. Een groep Nederlandse vaderlanders begon reeds in het begin van het jaar met het bouwen van de zender, die voor de eerste keer uit bevrijd Nederland op 3 October uitzond. Teneinde hun radiotoestellen gereed te hebben zodra de Geallieerden Nederlands grondgebied zouden bereiken, zijn zij 18 maanden lang vlak onder de neus van de Duitsers aan het werk geweest. Aan drie man was opgedragen de zender te bouwen, die krachtig genoeg moest zijn om geheel Nederland te bereiken. Zij maakten hun plannen; alles moest natuurlijk in het diepste geheim geschieden. De zender werd in verschillende delen gebouwd, die alle op een andere plaats vervaardigd werden, tot tenslotte de grote dag kwam, dat de verschillende delen samengevoegd konden worden en vrij Nederland weer uit kon zenden. De Nederlandse regering in Londen werd in het geheim van het plan verwittigd en eind September toen een flink stuk van Nederland vrij was, werd als laatste handeling een draad tussen twee schoorstenen gespannen en Herrijzend Nederland begon haar geregelde uitzendingen die door geheel Nederland beluisterd kunnen worden (Aneta).

RIVIEREN STERK GEWASSEN.

De Duitse Transoceaan zender beweerde, da de geallieerden niet in staat zijn over de Maas of de Waal te trekken, daar beide rivieren sterk gewassen zijn en meer dan 4 meter boven gewoon peil staan. Bijna is het peil van 1926 bereikt.

PIET AAN HET STUUR.

Ondanks de passagemoeilijklijkheden — vele regeringsleden moeten thans gebruik maken voor terugkeer naar bevrijde landen — is het aan den Sint gelukt toch op Curaçao aan te komen. Gisteravond maakte de Sint, een nog vlotte verschijning voor zijne hoge leeftijd, een eerste rit door onze hoofdstad. Dat gaat tegenwoordig niet meer te paard. Zoals alles is ook dit aan modernisering onderhevig. De Sint rijdt in een glimmende sedan en Piet zit aan het stuur. Vanzelfsprekend begon de Sint, die de waarde der publiciteit zó goed kent dat er de laatste dagen in ons blad bijna geen ruimte voor nieuws meer is, met naar het hoofd van de Gouvernementspersdienst te gaan, die begroet werd met de gart. Het conflict was evenwel spoedig bijgelegd en de Sint zegde toe nog eens langs te komen, als Roeland tenminste oppast.

Sinterklaas, die blijkbaar de reis in burger gedaan had, moest natuurlijk wat wennen aan de superplie, die het wat moeilijk maakte om met een been over een stoel te stappen. Maar Zwarte Piet had er slag van den braven grijsaard uit zulke impasses te redden. **Morgenavond zal Sint met Piet een bezoek brengen aan het R. K. Zeemanshuis aan de Klipstraat ter Overzijde.** Iedereen is er dan welkom. Om 20 uur wordt het eerbiedwaardige gezelschap verwacht. Voor de zeelieden worden cadeaux meegebracht. Sinterklaas heeft al zoveel eeuwen van de zeelui geprofiteerd bij zijn reizen uit Spanje, dat het bekend is, hoe groot zijn liefde voor de zeelui in deze oorlog is. Deze oorlog die voor de zeelieden zovele offers medebrengt.

B E K E N D M A K I N G

GOUVERNEMENT VAN CURAÇAO
BUREAU VOOR SOCIALE EN ECONOMISCHE ZAKEN

KLEEDINGARTIKELEN.

BESCHIKKING van DINSDAG, den 28sten November 1944 No. 2721
HET HOOFD VAN HET BUREAU VOOR SOCIALE EN ECONOMISCHE ZAKEN,

Gelet op:
artikel 2 lid 3 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 No. 44) zooals bekrachtigd bij landsverordening van den 21sten Augustus 1942 (P.B. 1942 No. 161 en zooals laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij besluit van den 5den September 1944 (P.B. 1944 No. 155);
Hiertoe gemachtigd door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao bij Gouvernementsbeschikking van den 5den Juni 1944 No. 2759;

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I. Als prijs tegen welken onderstaande goederen in den kleinhandel op het eiland Curaçao ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen:
Heerenoverhemden merk „Arrow" (behalve z.g. „smokinghemden") en Heerensporthemden merk „Arrow" per stuk .... f 4.—

II. Als prijs tegen welken de navolgende goederen in den kleinhandel op het eiland Curaçao ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen, den kostprijs van deze goederen, vermeerderd met het achter elk dier goederen of groepen van goederen vermelde winstpercentage:

1. **Badcostuums en Zwembroeken**
   a. voor dames en heeren met een kostprijs tot f 5 per stuk 40%
   b. voor dames en heeren met een kostprijs van meer dan f 4.99 per stuk 60%
   c. voor meisjes en jongens, waaronder te rekenen maten beneden Amerikaansch nummer 18 .... 50%
2. **Bad- en huisjassen** 50%
3. **Blouses**
   voor dames en/of meisjes 50%
4. **Boorden**
   voor heeren of jongens 40%
5. **Corsetten, z.g. „Step-ins", corseletten, bustehouders en/of gordels**
   a. Positie- en/of correctiecorsetten, (mits onder deze benaming door de fabriek aangeduid) 60%
   b. alle andere soorten 50%
6. **Costuums, jassen en/of broeken** (behalve avondkleeding voor heeren)
   a. voor heeren en/of jongens, wit katoen en/of linnen en/of halflinnen of soortgelijk materiaal 40%
   b. voor heeren en/of jongens, alle andere soorten 50%
7. **Dassen**
   voor heeren en/of jongens 50%
8. **Hoeden**
   a. voor heeren en/of jongens 50%
   b. voor dames en/of meisjes 60%
9. **Japonnen (behalve nachtjaponnen, jurken en/of mantelpakken)**
   voor dames en/of meisjes:
   a. met een kostprijs van minder dan f 6.— 40%
   b. met een kostprijs van meer dan 5.99 doch minder dan f 10.— 50%
   c. met een kostprijs van meer dan f 9.99 doch minder dan f 20.— 60%
   d. met een kostprijs van meer dan 19.99 .... 75%
   deze percentages gelden ongeacht de kwaliteit, kleur, benaming of bewerking
10. **Kinder- en Babykleeding** (voor zoover in deze Beschikking niet anders genoemd), waaronder mede te verstaan artikelen als: kinderpakjes, kruippakjes, jongenscostuums, babycapes, jongensbroekjes, jongensblouses, kinderdassen, luiers, enz. enz.
   a. met een kostprijs van minder dan f 4.— per stuk 40%
   b. met een kostprijs van meer dan f 3.99 per stuk doch minder dan f 7.— per stuk 50%
   c. met een kostprijs met meer dan f 6.99 per stuk 70%
11. **Kousen**
   voor dames en/of meisjes:
   a. katoenen soorten in alle kleuren en maten 40%
   b. alle andere soorten 50%
12. **Nachtkleeding**
   a. voor heeren en/of kinderen 40%
   b. voor dames 50%
13. **Onderkleeding** (voor zoover in deze Beschikking niet anders genoemd)
   a. voor dames, met uitzondering van de onder b en c van dit lid vermelde artikelen 40%
   b. damesbroeken en/of directoires met een kostprijs van meer dan f 1.99 per stuk 50%
   c. onderjurken met een kostprijs van meer dan f 3.49 per stuk 50%
   d. voor heeren 40%
   e. voor kinderen 40%
14. **Overhemden en sporthemden** (behalve merk „Arrow en z.g. „Smokinghemden")
   voor heeren en/of jongens 35%
15. **Regenjassen** 50%
16. **Riemen en/of ceintuurs**
   a. voor heeren en/of kinderen 40%
   b. voor dames 60%
17. **Rokken** 50%
18. **Schoenen**
   a. voor dames, met lage of z.g. „3/4" of „Cuba" hak 40%
   b. voor dames, alle andere 60%
   c. voor heeren en/of kinderen 40%
19. **Sokken**
   voor dames, heeren en/of kinderen 40%
20. **Sportkleeding** (voor zoover in deze Beschikking niet anders genoemd)
   alle soorten, waaronder mede te verstaan artikelen als: tennis-costuums, voetbalkousen, z.g. „shorts", „slacks", „Slack-suits", „play-suits", etc. etc.
   a. voor heeren en /of kinderen 40%
   b. voor dames en/of meisjes, met een kostprijs van minder dan f 10.— per stuk 50%
   c. voor dames en/of meisjes, met een kostprijs van meer dan f 9.99 per stuk 60%
21. **Stoffen voor kleeding** (z.g. „meter"- of „yard"-goederen)
   a. katoenen stoffen voor heeren en/of jongenskleeding, alle kleuren 50%
   b. alle andere stoffen voor heeren- en/of jongenskleeding 60%
   c. witte katoenen stoffen voor dames- en/of meisjeskleeding 50%
   d. alle andere stoffen voor dames- en/of meisjeskleeding 60%
   de in dit lid genoemde winstpercentages kunnen met 10% worden vermeerderd indien het z.g. „remnants", „seconds" of „rejects" betreft, mits dit naar het oordeel van het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken op voldoende wijze kan worden aangetoond.
22. **Werkkleeding voor heeren**, voor zoover in deze Beschikking niet anders genoemd, waaronder mede te verstaan artikelen als werkbroeken, werkhemden, ketelpakken enz. 35%
23. **Zakdoeken** 50%
24. **Avondkleeding voor heeren**, waaronder te verstaan: complete smokings, dinner-jackets, rok-costuums, smoking en/of dinner-jacketc en/of rok-broeken, jassen voor smokings, rok-costuums en/of dinner-jackets en smokinghemden 60%
25. **Alle Kleedingartikelen** voor zoover in deze Beschikking niet genoemd 50%

III. Te bepalen, dat deze Beschikking in werking treedt op den 30sten November 1944, op welken datum alle voorafgaande Beschikkingen van het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken, voor zoover deze betrekking hebben op kleedingartikelen, vervallen en dat deze beschikking in de navolgende plaatselijke bladen:
„Amigoe di Curaçao"
„Beurs- en Nieuwsberichten"
„Boletin Comercial"
„La Prensa"
en in de „Curaçaosche Courant" zal worden bekendgemaakt.

Het Hoofd voornoemd,
Ir. M. F. Da Costa Gomez.

HET A.B.C. BABY FONDS.

Het „Neerlands A.B.C. Baby Fonds" te Oranjestad, Aruba, schrijft ons:

De noodklok luidt in Nederland en haar gebons rijt hier onze harten in stukken. Een harde bittere strijd wordt er gevoerd tegen den bozen vijand, tegen de winter scherp en pijnigend, tegen gebrek aan voedsel, kleren, water, licht, gas enz. Als een spook in de duistere nacht breidt zich daar uit de nood onder het vreedzame volk, dat al wanhopig is. Wanhopig en mismoedig. Geen lach op de koon, die aantrekt en opbeurt. Geen maar tot opwekking des harten, en ieders oor is gericht naar het zalig uur der bevrijding, dat strakjes de noodklok zal vervangen.

Wij denken met liefde terug aan het hoog bezoek hier in het voorjaar 1944 van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, en in dit uur van dreigend gevaar zien wij Haar treurend en benauwd staren naar de grote ramp die Haar dierbaar Vaderland dreigt. De hoogst vriendelijke zachte Prinses, die hier aller harten voor zich won, slaat met ingenomenheid gade de bewegingen van het Baby fonds ten doel hebbende hulp te verlenen aan de getroffenen in Haar dierbaar Vaderland, en voorziet ons van juiste adres en alle gemakken om op glansrijke wijze het doel te bereiken.

Op doeltreffende werkelijke wijze werkt Zij met ons mede om onze taak te verlichten en te vergemakkelijken, waarvoor wij Hare Koninklijke Hoogheid hoogst dankbaar zijn. Straks als het bevrijdingsuur daveren zal over Nederland, rijst voor ons het uur voor actie. Actie en plichtsvervulling, tot het helpen verzachten van zoveel leed onder de lieve Nederlandse jeugd in de verdrukking.

Landgenoten, laat ons door daden bewijzen, dat wij Hoogstderzelver liefde en genoten attentie waardig zijn door het Babyfonds werkelijk te steunen. Veel is er nodig om in de vele behoeften te kunnen voorzien. Onze leuze zij, geven met een blij hart.

In de naam van de lijdende babies die alles missen, doen wij wederom een sterk beroep op iedereens beurs ten bate van het Babyfonds. Doet Uw beleggingen op deze Bank van eer die God der Liefde open stelt voor alle ware en oprechte Vaderlanders, tot hulp en heil van de duizenden kleintjes van heden die morgen het fiere Nederlandse volk zal vertegenwoordigen. De Rode Kruis schepen liggen al zeilree om met de Babyvlag in top koers te zetten naar bevrijd Nederland.

Verantwoordingsstaat.

Vorige beleggingen Aruba Bank f 33.290.76, Hollandse Bank Unie f 6.798.07 = f 40.088.83
Beleggingen gedaan in October/November.

Aruba Bank:

Collecte Gemeente Sta Theresia Kerk St. Nicolaas	f	304.00
Gift Eerw. Pastoor Holterman van St. Nicolaas	„	100.00
Gestort door N.N.	„	25.00
Gift Mr. Lloyd G. Smith St. Nicolaas	„	50.00
Totaal	f	479.00

Hollandse Bank Unie:

Gift Mr. Charles Brouns	f	75.00
Gestort door Algemeen Nederlands Verbond, opbrengst muziekavond van het Cur. Strijkquartet	„	582.50
Totaal	f	657.50

Totaal beleggingen		41.225.33
Overgedragen eind October aan Maduro & Curiels Bank ten name van Afdeling Babyfonds Curaçao, tot plaatsing bestelling in de V.S. Aruba Bank f 33.290.76 Hollandse Bank Unie f 6.798.07 samen	f	40.088.83
Als voren overgedragen heden Aruba Bank f 479.00 Hollandse Bank Unie f 657,50 samen	„	1.136.50
	f	41.225.33

TELEGRAAFKANTOOR SAN NICOLAS.

In de afgelopen week hebben wij met vreugde bemerkt, dat San Nicolas nu ook een telegraafkantoor rijk is. Het kantoor is ondergebracht bij de telefooncentrale en het geheel maakt deel uit van het Postkantoorgebouw en heet nu Telegraaf- en Telefoonkantoor. Een pijl aan een dichtbijzijnde lantaarnpaal bevestigd, wijst het publiek waar het nu zijn telegrammen kan versturen. Dit is een hele vooruitgang.

Jaren heeft men getobd met telegrammen, die soms nog later ontvangen werden dan de luchtpost. Nu kan men de telegrammen direct via de teletype van en naar Oranjestad sturen, vanwaar zij dan verder de aether ingezonden worden. Men kan ook uit hetzelfde kantoor radio-telefonisch met Curaçao in verbinding komen. Op de eerste plaats zal natuurlijk de handel hierbij veel gebaat zijn, doch ook de bewoners van San Nicolas in het algemeen zullen de vruchten van deze snellere verbinding kunnen plukken.

DE REGEN EN ONZE SCHUTTERS.

De bewaking van de Lago raffinaderij werd onlangs door de schutters overgenomen van de Portorikijnen. Een roulerend contingent is dientengevolge altijd aanwezig op de concessie van de Lago maatschappij. Nu de regentijd aangebroken is, hebben deze jongens het extra zwaar te verantwoorden. Het is toch wel bevreemdend, dat ondanks al het geld dat uitgetrokken en besteed wordt aan de defensie, het niet mogelijk schijnt te zijn onze jongens van een regenjas te voorzien. Het is een bedroevend gezicht de schutters op open vrachtwagens te zien vervoerd worden, blootgesteld aan de stromende regen.

Kletsnat komen ze van de wagens af en maken een troosteloze indruk met hun natte plunje, met hier en daar een gelukkige ertussen, die een eigen regenjas of jumper heeft. Als er regenjassen beschikbaar zijn voor civiel gebruik, zou het niet mogelijk zijn onze schutters ook van een regenjas te voorzien? Wij hadden altijd gemeend, dat een regenjas net zo goed tot de uitrusting van een soldaat behoorde als een geweer. De militaire politie althans hebben wij hier altijd met uniform regenjassen gezien.

POLITIEBERICHTEN.

In de loop van de vorige week:

Tijdig ingrijpen.

Moest de politie handelend optreden bij een woordentwist in een der grote bussen van „Comfort" tussen Arubanen en Venezolanen, welke twist dreigde te ontaarden in een handgemeen. De rust werd spoedig hersteld.

Ongewenste gast.

Op verzoek van den kastelein van het „Shanghai-restaurant" is vandaar verwijderd de beruchte vrouwspersoon M.L.G., die aldaar in beschonken toestand binnen was komen wandelen en op de grond was gaan liggen slapen.

Invasie.

Was nabij Poort I van de Lago een grote vechtpartij gaande tussen zeelieden van de alhier in de haven liggende tankschepen en eilandbewoners. Toen de politie ter plaatse verscheen, werd het vechten onmiddellijk gestaakt; de zeelieden werden aan boord gebracht en de overige personen vluchtten.

Had trek in kip.

De eigenaar van de „White Star" store verzocht politie-assistentie, daar een dronken zeeman in zijn winkel was, die er tussen uit wilde met een kip zonder deze te betalen. Voorts verstoorde deze manspersoon de rust en de orde in zijn zaak. Een politie-patrouille verwijderde den zeeman en deze werd overgebracht naar zijn schip onder teruggave van de kip aan den eigenaar.

Boosaardig plan.

Werd een zeeman juist op tijd door een politie-patrouille belet in zijn plan om een burger af te ranselen. Daar hij in kennelijke staat van dronkenschap verkeerde, werd hij ter ontnuchtering in bewaring gesteld.

Woesteling in V.

Constateerde een niet op dienst zijnde politieman, dat in het V-Restaurant te St. Nicolaas een beschonken manspersoon twist zocht met den bediende over de betaling van een kleine vertering. De beschonkene gooide eerst met een stoel, sloeg daarop een anderen bezoeker van het Restaurant, die met het gehele geval niets te maken had, in het gelaat en hierop begon hij met flessen te gooien. Dit gooien werd buiten op straat gekomen voortgezet. Hierop werd door eerstgenoemden politieman de dader aangewezen aan een patrouille, die hem arresteerde en overbracht naar het politie-bureau alwaar hij ter ontnuchtering werd ingesloten. Proces-verbaal tegen hem wordt opgemaakt.

Hard voorwerp.

Werd assistentie verzocht in het Strand Hotel in verband met een vechtpartij. Bij het ter plaatse komen van de politie werd er niet meer gevochten. Een der kelners bleek met een hard voorwerp te zijn geslagen door den manspersoon F.F.J.

Ontaarde zoon.

Verscheen de vrouwspersoon A.M. te Oranjestad aan de politiewacht en deelde mede, dat zij door haar 17-jarigen zoon werd mishandeld. De zoon is hierover ernstig onderhouden.

Drenkeling in regenbak.

Had te Rooi Afó een noodlottig ongeval plaats. De manspersoon C.J. die aldaar aan het zwemmen was in een vergaarplaats van samenstromend regenwater, verdronk daarin. Een direct ontboden geneesheer kon slechts de dood constateren.

Druk verlicht.

Dreigde de waterdam te Rooi Afó door te breken tengevolge van te grote druk. Door water te laten afvloeien werd de dam behouden.

Dreigement.

Deed aangifte van bedreiging met een kapmes de vrouwspersoon K.L.J. door den manspersoon L.P. Een onderzoek wordt ingesteld.

Uit de koers.

Reed het vierwielig motorrijtuig A-141, bestuurd door den manspersoon A.G. in de Schelpstraat te Oranjestad tegen een aldaar staand huis. De bestuurder bleek onder de invloed van alcoholhoudende drank te verkeren. Proces-verbaal wordt opgemaakt.

Lichte overtredingen.

2 Bestuurders van motorrijtuigen werden gewaarschuwd terzake het rijden zonder geldig rijbewijs bij zich te hebben.

2 Bestuurders werden gewaarschuwd voor het niet in orde hebben van de voorgeschreven verlichting van hun motorrijtuigen.

1 Bestuurder werd verbaliseerd terzake het rijden in verboden richting.

15 Personen werden ingesloten terzake openbare dronkenschap en verbaliseerd.

NEDERLANDSE VLUCHTELINGEN IN BELGIE.

Volgens generaal George Erskine, hoofd van de missie door het algemeen hoofdkwartier naar België gezonden, bevinden zich in België, 10.000 Nederlandse vluchtelingen. (Aneta).

GESCHENK VAN TEXEL.

De bevolking van het nog bezette eiland Texel, heeft een vrachtschip beladen met meel, groente, aardappelen, schapenvlees, havermout, kaas en eetbare olie naar Amsterdam gestuurd. Dit bewijst wel hoe slecht de voedsel situatie in Nederlands grootste stad is. Het schip met levensmiddelen werd door de bewoners van Texel aangeboden aan de bevolking van Amsterdam woners terwijl Amsterdam er Texel heeft slechts 8000 800.000 telt (Aneta).